

Pilotproject aanpak Eenzaamheid van Stadsdorp Centrum Oost: “Sla een brug via een Spil”

Spil tussen wijkzorg en Stadsdorpen

Stadsdorp Centrum Oost wil “een brug slaan met een Spil”. De spil is het middelpunt van de buurt voor de vereenzamende buurtbewoner en de drijvende kracht die deze buurtbewoner stimuleert om zijn belemmeringen te kunnen hanteren en zo een vervolgstap te kunnen maken. De spil moet grote vrijheid hebben om zijn werk in te richten en vanuit de buurt opereren. Het eerste is belangrijk om voldoende aandacht te kunnen geven aan de problemen waarmee de vereenzamende buurtbewoner kampt. Het tweede is van belang om het afglijden naar structurele professionele hulpverlening te voorkomen als er nog ruimte is voor een oplossing die binnen het netwerk in zijn leefwereld past.

Beproefde aanpak

Het idee van een Spil die tussen leefwereld en systeemwereld staat en de vereenzaming terugdringt is niet nieuw. Het project “Even Buurten” in Rotterdam kende deze functie en werd daarvoor in 2015 met de ZonMW-parel bekroond. De Spillen zijn nu opgenomen in het “Actieprogramma voor het bestrijden van Eenzaamheid” van de Gemeente Rotterdam. Ons voorstel is verder al eerder beschreven in een notitie van de Kenniskring Zorg en Wonen van de Stadsdorpen van Amsterdam. Daarin worden de mogelijke rollen van de spil, de stadsdorpen en de wijkzorg beschreven. Het is van belang hierbij op te merken dat er een belangrijk verschil is tussen de werkwijze van het project “Even Buurten” in Rotterdam en de hier voorgestelde aanpak. In Rotterdam was de Spil ook verantwoordelijk voor de signalering. In ons voorstel wordt die rol overgenomen door actieve buurtgenoten in (binnen)buurten van het Stadsdorp.

Het is van belang te benadrukken dat de Spil:

- een *sluitend proces* moet leveren en dus niet kan volstaan met een verwijzing. Hij/zij brengt eerst de situatie van de vereenzamende buurtbewoner in kaart om deze daarna te helpen om problemen hanteerbaar te maken. Dat kost soms veel tijd. Daarna kan de Spil een vervolgactie nemen en moet daarbij - zolang als het nodig is - de vinger aan de pols houden.
- *toegewijd moet zijn aan zijn/haar rol* en dus geen andere taken in het sociale domein moet hebben die – zo blijkt uit de ervaring van de spillen in Rotterdam – snel de overhand krijgen.
- in staat moet zijn *snel vertrouwen te wekken van buurtbewoners* die gezien hun situatie meestal argwanend in het leven staan. De “toolbox” van het project “Even Buurten” bevat daarvoor goede aanknopingspunten.
- het *referentiepunt in de buurt moet vormen* voor zowel de wijkzorg (praktijkondersteuners van huisartspraktijken en andere zorgverleners) enerzijds en de Stadsdorpen anderzijds bij het terugdringen van vereenzaming. De Spil moet dus een sterk ontwikkeld netwerk hebben waarin alle partijen de verschillen tussen hun rollen goed begrijpen en respecteren.
- Een *registratiesysteem* voor intake en vervolgacties voert, waarbij de privacy van de buurtbewoners geborgd is. Zo is het succes van de pilot te toetsen en legt de Spil verantwoording af aan diverse partijen

Stadsdorp Centrum Oost biedt een goede voedingsbodem voor een pilot

Stadsdorp Centrum Oost kent een structuur die een noodzakelijke voorwaarde vormt voor een succesvolle pilot. Het heeft goed functionerende binnenbuurten met actieve buurtgenoten en een netwerk van buurtcontactpersonen die signalen kunnen doorgeven. Daarnaast is er een goed functionerend bestuur en een succesvolle communicatiestructuur met een website en nieuwsbrieven. Er zijn goede contacten met de Hogeschool van Amsterdam om het leereffect te borgen. De Kenniskring Zorg en Wonen van de Amsterdamse stadsdorpen faciliteert het Stadsdorp Centrum Oost om de leeropbrengsten veilig te stellen en te verspreiden onder de overige stadsdorpen.